

РЕЦЕНЗИЯ

от

проф. д-р Галя Петрова-Киркова

АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ - Пловдив

във връзка с конкурс за заемане на академичната длъжност **„Професор“**,
обявен в ДВ, бр. 37 от 26.04.2024 г.

по професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство,
специалност **„Български музикален фолклор. Методика на специалния предмет“**
за нуждите на Катедра **„Музика“**
при **„Факултет по изкуствата“**
на ЮЗУ **„Неофит Рилски“**

1. Общо представяне на процедурата и кандидата

Със заповед на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ №1189 от 25.06.2024 г. съм назначена за член на научното жури в конкурса за заемане на академичната длъжност „Професор“ в ПН 8.3. „Музикално и танцово изкуство“, специалност, „Български музикален фолклор. Методика на специалния предмет“, обявен в ДВ, бр. 37 от 26.04.2024 г. Представените документи и материали отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и съответния Правилник на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград.

Кратки биографични данни: Кандидатът, явил се на конкурса - доц. д-р **Бинка Иванова Котетерова – Добрева**, е родена през 1960 г. Възпитаник е на СМУ „Филип Кутев“ – гр. Котел (1975-1979). От 1979 – 1983 г. се обучава във ВМПИ – Пловдив (днес АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“) в специалност „Народно пеене“ и „Дирижиране на народни хорове и ансамбли“. Защитава (2013 г.) ОНС „Доктор“ (PhD) по „Музикознание и музикално изкуство“ с дисертационен труд на тема: „Модел за обучение в областта на песенния фолклор за деца от 4 до 14 годишна възраст“. От 2017 г. е доцент, а от 2021 г. Ръководител Катедра „Музика“ към Факултет по изкуствата на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград.

Педагогически опит: свързан с две институции, където продължава да работи и до момента - 144-СУ „Народни будители“ - София и ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград.

Преподава дисциплините: Народно пеене, Методика на специалния предмет, Българска народна музика, Музикална фолклористика, Народно многогласие, История на народното изпълнителско изкуство, изнася лекции и семинари не само в България, а и в чужбина. Атестат за успешната ѝ педагогическа работа са менторираните многобройни майсторски класове по народно пеене към Фондация „Огънят на Орфей“, „Лятна академия по изкуства“ – Созопол, Международна фолклорна академия „Подготвяме таланти за успех“ – Царево, на която е и Директор, международни майсторски класове в САЩ, Австрия, Дания и др.

Ръководи народни хорове и ансамбли, диригент е на смесен народен хор „Песнопойци“. Нейни възпитаници са участници в престижни национални и международни конкурси със завоювани призови места и специални награди.

Научноизследователски и творчески изяви на кандидата: Респектираща и богата е професионалната художествено-творческа и научноизследователска дейности на доц. Добрева. Тя е доказано добър, обичан и разпознаваем действащ изпълнител, ярък представител на песенното богатство от Тракийски музикално-фолклорен диалект, забележителен творец. Успешната ѝ кариера като артист – солист започва още през периода на нейното обучение. От 1979 г. тя е част от състава на престижния фолклорен ансамбъл „Тракия“ – Пловдив, а след завършване на висшето си образование - солист в ДФА „Филип Кутев“ – София. И до днес името на Бинка Добрева се свързва и със световноизвестния Вокален ансамбъл „Мистерията на българските гласове“. Изключително богатата ѝ концертна дейност я определя като един от най-ярките посланици на българското фолклорно изкуство на нашето съвремие в световен мащаб – участията ѝ в турнета са на пет континента в едни от най-големите и авторитетни концертни зали в света. Има реализирани шест самостоятелни албума, които включват и авторски песни: „Модерни звуци от миналото“ (1994), „С любе шега не бива“ (1996), „За бедни и богати“ (1998), „Път за двама“ – видео (1999), „Популярни тракийски песни“ (2002), „Цветя от Тракия“ (2006). Участва със солови песни във всички издадени музикални албуми на хор „Мистерията на българските гласове“ (1990-2017), CD „Златни песни“ (2018). Най-известни от репертоара ѝ са песните: „Даньова мама“, „С любе шега не бива“, „Гергана“, „Все кога дойда, Яне ле“, „Ах, мерак“ и др. Председател и член е в състава на жури в международни и национални фолклорни конкурси. Носител е на множество престижни награди. В рамките на X –я Международен фолклорен фестивал „Атлиманска огърлица“ – Китен, на доц. Добрева е присъдено най-високото отличие на Националния комитет към международния съвет за традиционна музика към „ЮНЕСКО“ – за опазване на традиционната култура и високи художественотворчески резултати. Научноизследователските интереси на доц. Добрева са свързани с българския музикален песенен фолклор. Тя е автор на публикации, научни доклади, три монографии, сборник с народни песни „С любов към тракийската народна песен“ (2016), в съавторство с Валери Димчев са публикувани три учебни пособия „Фолклорна разходка“ – Ч. I (2022), Ч. II (2023), Ч. III (2024) – солови песни с клавирен съпровод.

2. Кратко представяне на получените за рецензиране материали по различните показатели от наукометричната таблица в съответната област на висше образование.

Представените за рецензиране материали, съпоставими с националните изисквания от ППЗРАСРБ за АД „Професор“ от наукометричните показатели в област 8. Изкуства, ПН

8.3. Музикално и танцово изкуство по категоричен начин надхвърлят многократно минималните изисквания, доказвайки безапелационно, високо стойностната научноизследователска, творческа, педагогическа и обществена дейност и активност на доц. д-р Бинка Добрева. Общият брой точки е забележително постижение – **1990** (при изискуеми 500).

Група показатели А

Брой точки по ППЗРАСРБ, *изискуеми за АД „Професор“ – 50; Реализирани от кандидата: 50*

По показател 1 е приложен Диплом № 0072 от 20.03.2013 г. за присъдена образователна и научна степен „Доктор“ на база защитен дисертационен труд на тема: **„Модел за обучение в областта на песенния фолклор за деца от 4 до 14 годишна възраст“**.

Група показатели В

Изискуеми брой точки: 100; Реализирани от кандидата: 290

Доц. д-р Бинка Добрева кандидатства *по показател 3* с хабилитационен труд: **„Възрастови особености при фолклорните гласове, проблеми и методи за преодоляването им“**.

По показател 4 с два реализирани авторски продукта:

Невероятният тандем Бинка Добрева и Александър Райчев - Иде нашенската музика, БНТ 1, 20.11.2021 г.

Творчески юбилей на тракийската певица Бинка Добрева - Иде нашенската музика, БНТ 1, 17.06.2023 г.

По показател 5 с три водещи творчески изяви:

Юбилейна вечер на Бинка Добрева – част 1, част 2, част 3. Вечните песни на България – в Евроком, 2023 г.

Група показатели Г

Изискуеми брой точки: 150; Реализирани от кандидата: 905

В тази група показатели се обединяват богатата научноизследователска и художественотворческа дейност на кандидата.

Показател 9 включва 3 публикации в KNOWLEDGE –International Journal, които са свързани с изследователското поле на българската фолклорна песен и безспорно имат приносен характер. Разглежданата проблематика е провокирана от личната творческа и педагогическа дейност на доц. д-р Бинка Добрева. Еволюцията на вокалното певческо изкуство, концепциите за претворяването му днес – традиционно и с иновативни музикални решения, посоката на неговата трансформация с поглед към бъдещето, мястото на традиционните музикални инструменти, на пианото и акордеона като съпровод на народната песен в образователния процес са различни аспекти, върху които доц. Добрева

поставя акцент и посоки за размисъл. Съвременното претворяване на фолклорното изкуство е предизвикателство и лична отговорност за всеки един творец. Споделям мнението на доц. Добрева че „от особено важно значение за нас, българите, и за българската музикална култура, е да съхраним богатото фолклорно-песенно наследство, което носи посланията на дедите ни, възпитава естетически и пази паметта и моралните устои на нацията.“ (*KNOWLEDGE –International Journal Scientific papers Vol.55.5 (2022): ASSN 1857-923X, ISSN-2545-4439. Вокални кватрети-традиция и съвременност, с. 910*)

По показател 12 са приложени два кратки авторски продукта:
CD „Фолклорна разходка с песен“ – 2023, ЮЗУ „Неофит Рилски“
CD „Най- българските песни“ BG music company

По показател 13 са представени двадесет и две самостоятелни творчески изяви.

По показател 14 са включени шест творчески изяви в колективен продукт.

Представените материали по *показатели 12, 13, 14* са безспорно доказателство за постигнати високи художествени резултати, завидно вокално майсторство и творческа съвместимост в различните сфери на професионалната активност.

Група показатели Д

Изискуеми брой точки: 80; Реализирани от кандидата: 180

По показател 16 – едно цитиране в *сп.Balkanistic Forum 1/2024* - индексирано в SCOPUS, Web of Science , ERICH PLUS.

По показател 17 – седем цитирания в колективни токове с научно рецензиране.

По показател 18 – седем цитирания в нереферирани списания с научно рецензиране.

По показател 19 – шест рецензии в специализирани издания в областта на изкуствата.

Представените брой цитирания по *показатели 17 и 18* и рецензии по *показател 19* за реализирани авторски продукти и творчески изяви дават нагледна и ясна представа за авторитета, качествата и постиженията на доц. Добрева като доказано име на изтъкнат изпълнител, изследовател и вокален педагог.

Група показатели Е

Изискуеми брой точки: 120; Реализирани от кандидата: 565

Показател 21 – Доц. Добрева реализира ръководство на един успешно защитил докторант.

По *показателите 22-25* е представена богатата проектна дейност на доц. Добрева – ръководство и участие в международни и национални образователни и художественотворчески проекти, пряко свързани с нейната педагогическа работа.

Показател 22 – Представят се пет на брой реализирани участия в национален художественотворчески проект – XII, XII, XIV, XV, XVI Национален студентски фестивал на изкуствата

Показател 23 – Реализирано едно участие в международен художественотворчески проект – Международна лятна академия „Подготвяме таланти за успех“ – Царево 2023 г. на тема „Многогласното музициране“.

Показател 24 – Ръководство на един национален художественотворчески проект – Национален фолклорен конкурс „Модерни звуци от миналото. Пей, свири, танцувай“ – Княжево, София, 13-14.05.2023 г.

Показател 25 – Доц. Добрева е ръководител на три международни художественотворчески проекти – Международна фолклорна академия „Подготвяме таланти за успех“ – Царево, 2021, 2022, 2023 г.

Показател 26 – През разглеждания период в съавторство с В. Димчев са публикувани два университетски учебника:

1. Фолклорна разходка [Нотирана музика]. Ч. 1., Солови песни с клавирен съпровод. УИ „Неофит Рилски“, 2022, ISMN 979-0-707682-23-4. COBISS.BG-ID-54064904
2. Фолклорна разходка. Ч. 2, Солови и камерни песни с клавирен съпровод. УИ „Неофит Рилски“, 2023, ISMN 979-0-707682-24-1.

Показател 27 – Публикувано едно университетско учебно пособие:

1. С любов към тракийската народна песен., София, Военномед. акад., 2016 – COBISS.BG-ID-1278967268

Показател 28 представя ръководени от доц. д-р Бинка Добрева общо единадесет музикални майсторски класове в периода 2019-2023 г. Споделянето на практически и педагогически опит показват нейната висока професионална ерудираност и вокално майсторство. В приложената рецензия на доц. д-р Клавдия Камбурова, Бинка Добрева споделя „*че е важно не само да има кой да те научи, но и да иска да те научи, да има желанието да ти предаде своите знания, опит и умения.*“

3. Приноси на хабилитационния труд

Приносният характер в широкообхватната артистична, научноизследователска и педагогическа дейност на доц. д-р Бинка Добрева е безспорен. Представеният хабилитационен труд **„Възрастови особености при фолклорните гласове, проблеми и методи за преодоляването им“** фокусира вниманието върху актуалността на темата и се превръща в изследване с научно-теоретичен и практико-приложен аспект. Авторът проследява възрастовите особеностите при развитието на фолклорния глас, споделя своя личен професионален опит от педагогическата практика и предлага обучителни похвати и методически решения за преодоляване на вокални проблеми през различните етапи в съвременното обучение. Трудът (с общ обем – 215 стр.) съдържа: увод, четири глави, изводи, заключение и ползвана литература. В увода ясно са очертани целите и задачите, посочен е обекта на изследването – „*всички възрастови групи: деца, ученици, студенти и последователи, които срещат трудности с основните компоненти на фолклорната песен – мелодика, орнаментика, фонетика, стилова характеристика, индивидуалност, неравноделност и др. по пътя на творческото си развитие и обучение.*“ (с.9) В първа глава се разглежда мястото, което заема фолклорната песен в националното и световно културното пространство, направен е обзор на литературата, посочени са имената на известни методисти и техния принос, свързан с изследваната проблематика. Във втора

глава детайлно са описани методически похвати за овладяването на различните елементи на вокалната техника, специфични особености в работата през мутационния период. В отделен параграф е разгледана връзката между изпълнението на безмензурни песни и овладяването на правилно певческо дишане. Предложени са модели за разпяване, съобразени с различните възрастови групи обучаеми. Трета и четвърта глава проследяват специфичните особености на певческите гласове в различните периоди на обучение от най-ранна детска възраст до завършване на професионална квалификация във ВУ. Доц. Добрева обръща специално внимание на художественото претворяване на фолклорната песен и нейното сценично представяне, на подготовката, критериите, знанията и качествата, които се изискват за професията – вокален педагог. Изключително ценни са споделените „аргументирани методически похвати, модели и решения“, вокални препоръки, интерпретационни подходи, основни изводи, свързани с ефективността в преподаването при условията на динамично развитие на музикалното изкуство в съвременните условия. Консолидирам се с изказаното от доц. Добрева становище: *„В прилаганата от мен методика на обучение се стремя – наред с изграждането и развитието на певческия глас на подрастващия певец да запазя и неговите индивидуални качества и идентичност. Усъвършенстването не се подчинява на унифицирането, а е съобразено с уникалността на всеки глас.“* (с.206)

Настоящата монография има теоретична и научно-приложна стойност за ученици, студенти, преподаватели по народно пеене, професионални музиканти, любители.

Трудът е стойностен и със значителен принос в сферата на вокалната педагогика и фолклорното певческо изкуство.

4. Лични впечатления

Изключителен респект, уважение и гордост предизвиква у мен цялостната убедително представена кандидатура на доц. д-р Бинка Добрева като човек на изкуството, съчетаващ творческия потенциал на изтъкнат, ярък фолклорен вокален изпълнител, отличаващ се със собствен индивидуален стил, доказал се сред плеядата от певци – представители на една от най-обичаните и най-сложните, богато орнаментирани в техническо отношение фолклорни области – Тракия. Доц. Добрева е артист-изпълнител от висока класа, концертирал на пет континента и прославил българската национална култура, в частност фолклорното вокално изпълнителско изкуство, човек с мисия, отдаден на каузата да запази и предаде фолклорно-песенното наследство на идните поколения, педагог с доказан авторитет и признание, изследовател и общественик. С академичната си длъжност „Професор“ тя по категоричен начин ще допринесе за издигане на имиджа и просперитета на институцията, която представлява и на всичко, в което активно участва и ръководи, ще оформи облика на един достоен и високо квалифициран педагог и изпълнител.

5. Заключение

Въз основа на горе изказаното, за представените високи художествено-творчески, научни и практико-приложни резултати, адмирирайки приносния характер на цялостната академична и творческа дейност на кандидата, категорично и с основание давам своята **положителна** оценка. Убедено предлагам на уважаемото научно жури да присъди на **доц. д-р Бинка Иванова Котетерова-Добрева** академичната длъжност **„Професор“** по професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“, специалност **„Български музикален фолклор. Методика на специалния предмет“**, за нуждите на катедра „Музика“ при „Факултет по изкуствата“ на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

15.08.2024 г.

Изготвил рецензията:

Проф. д-р Галя Петрова-Киркова

REVIEW

from

Prof. Dr. Galya Petrova-Kirkova

AMTII "Prof. Asen Diamandiev" - Plovdiv

in connection with a competition for the academic position "**Professor**",

announced in SG No. 37 of 26.04.2024

by professional direction 8.3. Music and dance art,

specialty "Bulgarian musical folklore. Methodology of the special subject"

for the needs of the Department of Music

at "Faculty of Arts"

of the Neophyte Rilski Secondary School

1. General presentation of the procedure and the candidate

By order of the Rector of Neophyte Rilski University of Applied Sciences No. 1189 dated 25.06.2024, I have been appointed as a member of the scientific jury in the competition for the academic position of "Professor" in PN 8.3. "Music and dance art", specialty, "Bulgarian musical folklore. Methodology of the special subject", announced in the Official Gazette, no. 37 of 26.04.2024. The submitted documents and materials meet all the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations for its implementation and the relevant Regulations of the Neofit Rilski Higher Secondary School - Blagoevgrad.

Brief biographical data: The candidate who appeared at the competition - Assoc. Dr. Binka Ivanova Koteterova - Dobрева, was born in 1960. She graduated from SMU "Filip Kutev" - Kotel (1975-1979). From 1979 - 1983, he studied at VMPI - Plovdiv (today AMTII "Prof. Asen Diamandiev") majoring in "Folk singing" and "Conducting folk choirs and ensembles". Defended (2013) ONS "Doctor" (PhD) in "Musicology and Musical Art" with a dissertation on the topic: "Model for training in the field of song folklore for children from 4 to 14 years of age". Since 2017, he has been an associate professor, and since 2021, the Head of the Department of Music at the Faculty of Arts of the Neophyt Rilski State University - Blagoevgrad.

Pedagogical experience: related to two institutions, where he continues to work to this day - 144-SU "Narodni buditeli" - Sofia and YZU "Neofit Rilski" - Blagoevgrad.

He teaches the following disciplines: Folk singing, Methodology of the special subject, Bulgarian folk music, Musical folkloristics, Folk polyphony, History of folk performing art, gives lectures and seminars not only in Bulgaria, but also abroad. A certificate of her successful pedagogical work are the mentored numerous master classes in folk singing at the "Fire of Orpheus" Foundation, "Summer Academy of Arts" - Sozopol, International Folklore Academy "Preparing Talents for Success" - Tsarevo, of which she is also the Director, international master classes in the USA, Austria, Denmark, etc. He leads folk choirs and ensembles, is the conductor of the mixed folk choir "Singers". Its graduates are participants in prestigious national and international competitions, winning prizes and special awards.

Scientific research and creative performances of the candidate: Prof. Dobрева's professional artistic-creative and scientific research activities are respectable and rich. She is a proven good, loved and recognizable performing performer, a bright representative of the song richness of the Thracian musical-folk dialect, a remarkable creator. Her successful career as an artist-soloist began already during the period of her studies. Since 1979, she has been part of the prestigious folk ensemble "Trakiya" - Plovdiv, and after completing her higher education - a soloist in the DFA "Filip Kutev" - Sofia. To this day, Binka Dobрева's name is associated with the world-famous Vocal Ensemble "The Mystery of Bulgarian Voices". Her extremely rich concert activity defines her as one of the brightest ambassadors of the Bulgarian folk art of our time on a global scale - her participation in tours are on five continents in some of the largest and most authoritative concert halls in the world. He has released six solo albums, which also include original songs: "Modern sounds from the past" (1994), "With love shega ne biva" (1996), "For the poor and rich" (1998), "A road for two" - video (1999), "Popular Thracian Songs" (2002), "Flowers from Thrace" (2006). Participated with solo songs in all released music albums of the choir "The Mystery of Bulgarian Voices" (1990-2017), CD "Golden Songs" (2018). The most famous of her repertoire are the songs: "Daniova Mama", "With love shega ne biva", "Gergana", "Whenever I come, Yane le", "Ah, merak" and others. Chairman and member of the jury in international and national folklore competitions. He is the winner of many prestigious awards. Within the framework of the 10th International Folklore Festival "Atliman Necklace" - Kiten, Prof. Dobрева was awarded the highest award of the National Committee of the International Council for Traditional Music at UNESCO - for the preservation of traditional culture and high artistic results. Prof. Dobрева's research interests are related to Bulgarian musical song folklore.

She is the author of publications, scientific reports, three monographs, a collection of folk songs "With love to the Thracian folk song" (2016), in co-authorship with Valeri Dimchev, three textbooks "Folklore Walk" - Part I (2022) were published. Ch. II (2023), Ch. III (2024) – solo songs with piano accompaniment.

2. Brief presentation of the materials received for review according to the various indicators from the scientometric table in the relevant field of higher education.

The materials presented for review, comparable to the national requirements of PPZRASRB for AD "Professor" from the scientometric indicators in area 8. Arts, PN 8.3. Music and dance art categorically exceed the minimum requirements many times over, proving beyond doubt the highly valuable scientific research, creative, pedagogical and public activity and activity of Assoc. Dr. Binka Dobрева. The total number of points is a remarkable achievement - 1990 (out of the required 500).

Group of indicators A

Number of points under PPZRASRB, required for JSC "Professor" - 50; Realized by the candidate: 50

According to indicator 1, Diploma No. 0072 dated 20.03.2013 was attached for the awarded educational and scientific degree "Doctor" on the basis of a defended dissertation on the topic: "Model for training in the field of song folklore for children from 4 to 14 years of age".

Indicator group B

Required number of points: 100; Realized by the candidate: 290

Assoc. Dr. Binka Dobрева applied for indicator 3 with a habilitation thesis: "Age peculiarities in folk voices, problems and methods for overcoming them".

According to indicator 4 with two realized author's products:

The incredible tandem of Binka Dobрева and Alexander Raichev - Here comes our music, BNT 1, 20.11.2021

Creative anniversary of the Thracian singer Binka Dobрева - Here comes our music, BNT 1, 17.06.2023.

By indicator 5 with three leading creative performances:

Anniversary evening of Binka Dobрева - part 1, part 2, part 3. Eternal songs of Bulgaria - at Eurocom, 2023.

Group of indicators D

Required number of points: 150; Implemented by the candidate: 905

In this group of indicators, the rich scientific research and artistic activity of the candidate is combined.

Indicator 9 includes 3 publications in KNOWLEDGE - International Journal, which are related to the research field of Bulgarian folk song and undoubtedly have a contributing character. The problem under consideration was provoked by the personal creative and pedagogical activity of Assoc. Dr. Binka Dobрева. The evolution of vocal singing art, the concepts of its transformation today – traditionally and with innovative musical solutions, the direction of its transformation with a view to the future, the place of traditional musical instruments, the piano and the accordion as an accompaniment to the folk song in the educational process are different aspects, on which Prof. Dobрева places emphasis and directions for reflection. The modern rendering of folk art is a challenge and a personal responsibility for each artist. I share the opinion of Prof. Dobрева that "it is of particular importance for us, Bulgarians, and for the Bulgarian musical culture, to preserve the rich folklore-song heritage that carries the messages of our ancestors, educates aesthetically and preserves the memory and moral foundations of the nation. "

(KNOWLEDGE –International Journal Scientific papers Vol.55.5 (2022): ASSN 1857-923X, ISSN-2545-4439. Vocal quartets-tradition and modernity, p. 910)

According to indicator 12, two short author's products are attached:

CD "Folklore walk with a song" - 2023, YZU "Neofit Rilski"

CD "The most Bulgarian songs" BG music company

According to indicator 13, twenty-two independent creative performances are presented.

According to indicator 14, six creative performances are included in a collective product.

The presented materials for indicators 12, 13, 14 are indisputable proof of achieved high artistic results, enviable vocal mastery and creative compatibility in the various spheres of professional activity.

Group of indicators D

Required number of points: 80; Realized by the candidate: 180

According to indicator 16 - one citation in the journal *Balkanistic Forum* 1/2024 - indexed in SCOPUS, Web of Science, ERICH PLUS.

According to indicator 17 – seven citations in peer-reviewed collective volumes.

According to indicator 18 – seven citations in non-refereed peer-reviewed journals.

According to indicator 19 – six reviews in specialized publications in the field of arts.

The presented number of citations according to indicators 17 and 18 and reviews according to indicator 19 for realized author's products and creative performances give a vivid and clear idea of the authority, qualities and achievements of Associate Professor Dobрева as a proven name of an outstanding performer, researcher and vocal pedagogue.

Group of indicators E

Required number of points: 120; Realized by the candidate: 565

Indicator 21 – Prof. Dobрева supervises one successfully defended doctoral student.

According to the indicators 22-25, the rich project activity of Associate Professor Dobрева is presented - leadership and participation in international and national educational and artistic projects, directly related to her pedagogical work.

Indicator 22 – Five realized participations in a national artistic project are presented – XII, XII, XIV, XV, XVI National Student Arts Festival

Indicator 23 - One participation in an international artistic project was realized - International summer academy "Preparing talents for success" - Tsarevo 2023 on the theme "Multi-voice music making".

Indicator 24 - Guide to a national artistic project - National folklore competition "Modern sounds from the past. Sing, play, dance" - Kniazhevo, Sofia, 13-14.05.2023.

Indicator 25 - Prof. Dobрева is the head of three international artistic projects - International Folklore Academy "Preparing talents for success" - Tsarevo, 2021, 2022, 2023.

Indicator 26 – During the period under review, two university textbooks were published in co-authorship with V. Dimchev:

1. Folklore walk [Notated music]. Ch. 1., Solo songs with piano accompaniment. UI "Neofit Rilski", 2022, ISMN 979-0-707682-23-4.

COBISS.BG-ID-54064904

2. Folklore walk. Ch. 2, Solo and chamber songs with piano accompaniment. UI "Neofit Rilski", 2023, ISMN 979-0-707682-24-1.

Indicator 27 – One university textbook published:

1. With love for the Thracian folk song., Sofia, Voennomed. Acad., 2016 – COBISS.BG-ID-1278967268

Indicator 28 presents a total of eleven musical master classes led by Assoc. Dr. Binka Dobрева in the period 2019-2023. The sharing of practical and pedagogical experience shows her high professional erudition and vocal mastery. In the attached review by Assoc. Dr. Klavdia Kamburova, Binka Dobрева shares "that it is important not only to have someone to teach you, but also to want to teach you, to have the desire to pass on their knowledge, experience and skills to you."

3. Contributions of the habilitation work

Binka Dobрева's contribution to the wide-ranging artistic, research and teaching activities of Prof. Dr. Binka Dobрева is indisputable. The presented habilitation work "Age features of folk voices, problems and methods to overcome them" focuses attention on the topicality of the topic and turns into a study with a scientific-theoretical and practical-applied aspect. The author

traces the age characteristics in the development of the folk voice, shares his personal professional experience from pedagogical practice and offers educational concepts and methodical solutions for overcoming vocal problems during the various stages of modern education. The paper (total volume – 215 pages) contains: introduction, four chapters, conclusions, conclusion and used literature. In the introduction, the goals and tasks are clearly outlined, the object of the research is indicated - "all age groups: children, schoolchildren, students and followers who encounter difficulties with the main components of the folk song - melody, ornamentation, phonetics, stylistic characteristics, individuality, unevenness etc. on the way of your creative development and training." (p.9) In the first chapter, the place that the folk song occupies in the national and world cultural space is examined, an overview of the literature is made, the names of famous Methodists are indicated and their contribution, related with the studied problem. In the second chapter, methodical techniques for mastering the various elements of the vocal technique, specific features in the work during the mutation period are described in detail. A separate paragraph examines the relationship between the performance of meterless songs and the mastery of proper singing breathing. Models for chanting are proposed, tailored to the different age groups of learners. The third and fourth chapters trace the specific features of the singing voices in the different periods of training from the earliest childhood to the completion of a professional qualification at the VU. Prof. Dobрева pays special attention to the artistic transformation of the folk song and its stage presentation, to the preparation, criteria, knowledge and qualities required for the profession - vocal pedagogue. The shared "argued methodological approaches, models and solutions", vocal recommendations, interpretation approaches, main conclusions related to the effectiveness of teaching under the conditions of dynamic development of musical art in modern conditions are extremely valuable. I agree with the opinion expressed by Assoc. Dobрева: "In the training methodology I apply, I strive to - along with the construction and development of the singing voice of the adolescent singer - preserve his individual qualities and identity. Perfection is not subject to unification, but is tailored to the uniqueness of each voice." (p. 206)

This monograph has theoretical and scientific-applied value for schoolchildren, students, teachers of folk singing, professional musicians, amateurs.

The work is valuable and a significant contribution in the field of vocal pedagogy and folk singing art.

4. Personal impressions

I have extreme respect, respect and pride for the overall convincingly presented candidacy of Assoc. Dr. Binka Dobрева as an artist, combining the creative potential of an outstanding, bright folk vocal performer, distinguished by his own individual style, proven among the galaxy of singers - representatives of one of the most beloved and most complex, richly ornamented in technical terms folklore areas - Thrace. Prof. Dobрева is a high-class artist-performer who has performed on five continents and glorified the Bulgarian national culture, in particular the folk vocal performance art, a man with a mission, devoted to the cause of preserving and passing on the folklore-song heritage to future generations, an educator with proven authority and recognition, researcher and publicist. With her academic position "Professor", she will definitely contribute to raising the image and prosperity of the institution she represents and everything in which she actively participates and leads, she will shape the appearance of a worthy and highly qualified teacher and performer.

5. Conclusion

Based on the above, for the presented high artistic-creative, scientific and practical-applied results, admiring the contributing nature of the overall academic and creative activity of the candidate, I categorically and with reason give my positive assessment. I strongly suggest to the respected scientific jury to award Associate Professor Dr. Binka Ivanova Koteterova-Dobрева the academic position of "Professor" in professional direction 8.3. "Music and dance art", specialty "Bulgarian musical folklore. Methodology of the special subject", for the needs of the "Music" department at the "Faculty of Arts" of the Neofit Rilski State University.

08/15/2024 Prepared the review:

Prof. Dr. Galya Petrova-Kirkova